

gemeente

Zoetermeer

Camera's op de Nelson Mandelabrug

Evaluatie veiligheidsbeleving 2010

O&S
Onderzoek & Statistiek

Camera's op de Nelson Mandelabrug

Evaluatie veiligheidsbeleving 2010

Juni 2010

In opdracht van: Marcel Janssen, Bestuur/JA
Analyse en verslaglegging: Josée Boormans, Bestuur/FB/Onderzoek en Statistiek

Inhoudsopgave

	SAMENVATTING	5
	CONCLUSIES	6
1	INLEIDING	7
	1.1 Achtergrond	7
	1.2 Probleemstelling	7
	1.3 Onderzoeksdoelstellingen	7
	1.4 Methode	7
	1.4.1 Enquête 2010	7
2	ONDERZOEKSRESULTATEN	9
	2.1 De respons	9
	2.2 Bezoek Nelson Mandelabrug	11
	2.3 Veilig of onveilig?	12
	2.4 De effecten van het cameratoezicht	14
	2.5 Cameratoezicht elders in Zoetermeer	15
	2.6 De meetfactor	16
	BIJLAGE I Vragenlijst	17
	BIJLAGE II Herweging	21

Samenvatting

In mei 2003 is er op de Nelson Mandelabrug cameratoezicht ingevoerd. Evenals in 2004, 2006 en 2008 heeft er in 2010 een evaluatie plaatsgevonden over de ervaren veiligheid op en rondom de Nelson Mandelabrug.

Om inzicht te krijgen in het veiligheidsgevoel is een mondelinge enquête gehouden onder bezoekers van de Nelson Mandelabrug in de week van 25 t/m 28 mei en van 5 juni tot en met 7 juni 2010.

558 personen van 15 jaar of ouder hebben aan het onderzoek deelgenomen. Het percentage deelnemende mannen bedraagt 48,3%, het percentage vrouwen bedraagt 51,7%.

Vier van de vijf respondenten maakt in een normale werkweek meer dan één keer gebruik van de Nelson Mandelabrug. Een kwart van de respondenten maakt nooit gebruik van de Nelson Mandelabrug in het weekend.

Van de respondenten is 70% in de afgelopen twaalf maanden weleens na negen uur 's avonds op de Nelson Mandelabrug geweest.

De brug wordt vooral gebruikt om van het ene stadsdeel naar het andere over te steken en om naar het openbaar vervoer te gaan.

Meer dan driekwart van de respondenten zegt zich in de afgelopen twaalf maanden altijd veilig gevoeld te hebben op de Nelson Mandelabrug. Relatief meer mannen dan vrouwen voelden zich in deze periode veilig op de Mandelabrug.

Het gevoel van onveiligheid doet zich vooral voor in de avond.

De meest genoemde reden voor het gevoel van onveiligheid zijn hangjongeren.

In totaal is 84% van de respondenten bekend met het cameratoezicht op de Nelson Mandelabrug.

Het cameratoezicht vergroot het gevoel van veiligheid bij de respondenten die er bekend mee zijn.

Bijna 70% van de ondervraagden zegt dat het cameratoezicht op de brug helpt om criminaliteit en hinderlijk gedrag terug te dringen. Eén op de vijf respondenten denkt dat dit niet zo is.

In totaal noemt 40% van de respondenten plekken in Zoetermeer die ook in aanmerking komen voor cameratoezicht. Genoemd worden vooral tunnels(/viaducten), stations, winkelcentra en het Stadshart.

Om de resultaten goed te kunnen vergelijken met de vorige onderzoeken, heeft er een herweging van de resultaten plaatsgevonden. In vergelijking met 2004 stijgt het aantal respondenten dat zich altijd veilig voelt op de Nelson Mandelabrug met 7,5 procentpunt van 74,3% naar 81,8% in 2010. Het aantal respondenten dat zich niet altijd of nooit veilig voelt daalt van 23,3% in 2004 naar 17,8% in 2010.

Conclusies

De veiligheidsbeleving van de gebruikers van de Nelson Mandelabrug is sinds de vorige evaluaties verder toegenomen in 2010.

Het gevoel van veiligheid in de avond is het laagst.

Vooraf hangjongeren zorgen voor een gevoel van onveiligheid.

Cameratoezicht helpt om het gevoel van veiligheid te vergroten.

1 Inleiding

1.1 Achtergrond

In mei 2003 is er op de Nelson Mandelabrug, het overdekte voetgangers- en fietsviaduct dat de wijk Rokkeveen verbindt met de overige wijken van Zoetermeer, cameratoezicht ingevoerd. Bij de besluitvorming over het cameratoezicht werd overeengekomen dat het toezicht geëvalueerd moest worden. Dat is gebeurd in mei 2004, september 2006 en in mei 2008. In mei 2010 is voor de vierde keer een evaluatie uitgevoerd.

1.2 Probleemstelling onderzoek

Hoe ervaren gebruikers van de Nelson Mandelabrug de veiligheid op en rondom de brug door cameratoezicht.

1.3 Onderzoeksdoelstellingen

De doelstelling van het onderzoek is als volgt geformuleerd:

Vaststellen of en in welke mate de veiligheidsbeleving van de gebruikers van de Nelson Mandelabrug is veranderd sinds de vorige evaluaties.

1.4 Methode

1.4.1 Enquête 2010

Gebruikers van de Nelson Mandelabrug zijn ter plekke mondeling geënquêteerd. De onderzoeksdoelgroep bestaat uit passanten van 15 jaar en ouder.

Het veldwerk heeft plaatsgevonden van 25 mei tot en met 28 mei en van 5 t/m 7 juni 2010. De bedoeling was een hele week achter elkaar te enquêteren. Omdat in het weekend van 29 mei werkzaamheden aan het spoor werden uitgevoerd is besloten om de laatste enquêtes af te nemen van 5 juni tot en met 7 juni 2010.

Er werd elke dag geënquêteerd tussen 16.00 uur en 22.00 uur.

Benaderd zijn personen die op het punt stonden de Nelson Mandelabrug te verlaten in de richting van de wijk Driemanspolder of Rokkeveen. Per dag zijn er minimaal 75 enquêtes afgenomen.

In overleg met de opdrachtgever is besloten het veldwerk in de maand mei uit te laten voeren. De resultaten kunnen dan goed vergeleken worden met die van de eerste evaluatie uit 2004 en die uit 2008, omdat het veldwerk toen ook in mei plaatsvond.

Het veldwerk van de tweede evaluatie werd gehouden van 25 september tot en met 1 oktober 2006. Het was toen 's avonds al donker. Hierdoor is het lastiger om de resultaten met elkaar te vergelijken.

De gehanteerde vragenlijst (zie bijlage 1) is op identiek aan die van 2008. Het veldwerk is uitgevoerd door bureau Strabo uit Amsterdam.

In deze evaluatie worden alleen de resultaten van de subjectieve meting opgenomen.
Er zijn dit jaar, op verzoek van de opdrachtgever geen objectieve gegevens (politie- en monitorcijfers) opgenomen in het rapport.

2 Onderzoeksresultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van enquête onder de bezoekers van de Nelson Mandelabrug gepresenteerd.

2.1 respons

Voor het onderzoek zijn in totaal 562 respondenten ondervraagd. Vier respondenten bleken jonger dan de vooraf vastgestelde leeftijdsgrens van 15 jaar te zijn en zijn dan ook buiten de resultaten van het onderzoek gehouden.

In totaal bleven er voor het onderzoek 558 respondenten over.

Het aantal geënquêteerden ligt tussen de 79 en 81 per dag. Er is een goede spreiding over de dagen.

tabel 1 *aantal enquêtes per dag (in absolute aantallen en %)*

	Aantal	%
Maandag	79	14,2
Dinsdag	81	14,5
Woensdag	79	14,2
Donderdag	79	14,2
Vrijdag	80	14,3
Zaterdag	80	14,3
Zondag	80	14,3
Totaal	558	100,0

Het merendeel van de enquêtes is in de vooravond afgenomen. Dit is in lijn met de vorige onderzoeken.

tabel 2 *aantal enquêtes per tijdstip (in absolute aantallen en %)*

	aantal	%
16.00 - 17.00 uur	107	19,4
17.00 - 18.00 uur	105	19,0
18.00 - 19.00 uur	103	18,5
19.00 - 20.00 uur	90	16,1
20.00 - 21.00 uur	86	15,6
21.00 - 22.00 uur	61	11,1
Totaal	552	100,0
Onbekend	6	

Er zijn iets meer vrouwelijke dan mannelijke respondenten in het onderzoek zoals tabel 3 laat zien.

tabel 3 *aantal geënquêteerden naar geslacht (in absolute aantallen en %)*

	aantal	%
man	267	48,3
vrouw	286	51,7
Subtotaal	553	100,0
onbekend	5	
totaal	558	

Uit de volgende tabel komt naar vooral de leeftijdsgroep 15 tot en met 24 jaar sterk vertegenwoordigd is in de respons. Ook de leeftijdsgroep 45 tot en met 54 jaar is sterker vertegenwoordigd dan de overige leeftijdsgroepen.

tabel 4 *leeftijd respondenten (in absolute aantallen en %)*

	aantal	%
15 - 24 jaar	217	38,3
25 - 34 jaar	69	12,4
35 - 44 jaar	69	12,4
45 - 54 jaar	102	18,3
55 - 64 jaar	67	12,0
65 jaar of ouder	34	6,1
totaal	558	100,0

Bijna de helft van de respondenten komt uit de wijk Rokkeveen (48%), 40% uit een andere Zoetermeerse wijk en 12% woont buiten Zoetermeer.

Het is niet te aan te geven of de geënquêteerden een goede afspiegeling vormen van de feitelijke bezoekers aan de Nelson Mandelabrug.

tabel 5 *herkomst respondenten (in absolute aantallen en %)*

	Aantal	%
Rokkeveen	267	48,1
andere wijk in Zoetermeer	219	39,5
buiten Zoetermeer	69	12,4
Subtotaal	555	100,0
Onbekend	3	

2.2 Bezoek Nelson Mandelabrug

Bij het vaststellen van de bezoekfrequentie aan de Nelson Mandelabrug wordt een onderscheid gemaakt tussen de werkweek en het weekend. De werkweek duurt van maandagochtend tot en met de avondspits van vrijdag. Het weekend is gedefinieerd van vrijdag na de avondspits tot zondagavond laat.

Bijna 80% van de ondervraagden maakt in een normale werkweek meer dan één keer gebruik van de Nelson Mandelabrug. In totaal maakt 3% doordeweeks nooit gebruik van de brug. Het aantal respondenten dat in een week 10 of meer keer gebruikmaakt van de Nelson Mandelabrug bedraagt 36,5%.

tabel 6 *bezoekfrequentie aan de Nelson Mandelabrug in een normale werkweek (in absolute aantallen en %)*

	Aantal	%
nooit	18	3,2%
nul tot één keer	96	38,8%
meer dan één keer	441	79,5%
Totaal	555	100,0
Onbekend	3	

Meer dan een kwart van het aantal respondenten maakt geen gebruik van de Nelson Mandelabrug in het weekend. Eén op de drie respondenten maakt twee of meer keren per weekend gebruik van de brug.

tabel 7 *bezoekfrequentie aan de Nelson Mandelabrug in een weekend (in absolute aantallen en %)*

	aantal	%
nooit	156	28,1
nul tot één keer	215	38,7
meer dan één keer	185	33,3
Totaal	556	100,0
Onbekend	2	

Zeven van de tien respondenten zijn, in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek, na negen uur 's avonds weleens op de Nelson Mandelabrug geweest.

tabel 8 *bezoek aan de Nelson Mandelabrug na 21.00 uur(in %)*

	2004	2006	2008	2010
ja	48,1	62,0	65,9	69,7
nee	50,9	27,7	34,1	29,9
weet niet	1,0	10,3	0,0	0,4
totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
n =	424	458	549	558

De meest genoemde reden om zich op de Nelson Mandelabrug te bevinden is omdat men de brug gebruikt om over te steken van het ene stadsdeel naar het andere.

tabel 9 *redenen om gebruik te maken van de Nelson Mandelabrug (in absolute aantallen en %)*

	aantal	%
openbaar vervoer	223	41,6
oversteken	294	54,9
andere redenen	19	3,5
Totaal	536	100,0
Onbekend	22	

2.3 Veilig of onveilig?

Meer dan driekwart van de bezoekers heeft zich in de twaalf maanden voorafgaand aan het onderzoek altijd veilig op de Nelson Mandelabrug. De resultaten van 2010 komen vrijwel overeen met die uit 2008 en 2004. In 2006 vond het veldwerk plaats in het najaar (25 september tot en met 1 oktober omdat het is dan twee uur vroeger donker dan is dan in mei ligt het veiligheidsgevoel in dat jaar waarschijnlijk lager dan in de overige jaren.

tabel 10 *gevoel van veiligheid op de Nelson Mandelabrug (in %)*

	2004	2006	2008	2010
ja, altijd	74,3	68,4	74,4	76,3
nee, niet altijd	21,9	25,8	19,6	22,5
nee, nooit	1,4	1,8	3,7	0,7
weet niet	2,4	4,0	2,2	0,5
totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
n =	424	458	535	556

Negen van de tien mannen uit het onderzoek hebben zich in de afgelopen 12 maanden altijd veilig gevoeld op de Mandelabrug terwijl dat voor maar voor tweederde van de vrouwen het geval blijkt te zijn.

tabel 11 *verschil gevoel van veiligheid op de Nelson Mandelabrug naar geslacht (in %)*

	man	vrouw
ja, altijd	88,3	65,3
nee, niet altijd / nooit	10,9	33,0
n =	266	285

Aan de 129 respondenten die hebben aangegeven zich niet altijd of nooit veilig te voelen op de Nelson Mandelabrug, is gevraagd op welke tijdstippen zij zich onveilig voelen.

Het gevoel van onveiligheid doet zich vooral voor in de avond. Een kleine groep voelt zich ook 's ochtends niet veilig op de Nelson Mandelabrug. Er is geen verschil waar te nemen tussen het gevoel van onveiligheid op doordeweekse dagen en in het weekend.

Naast de genoemde tijdstippen geven 18 respondenten aan zich niet veilig te voelen als het donker is, leeg is na de spits, als ze alleen zijn, in de winter of in de lift.

tabel 12 *tijdstippen waarop men zich onveilig heeft gevoeld (in %)*

	onveiligheid ma-do	Onveiligheid vrijdag	onveiligheid zaterdag	onveiligheid zondag
's ochtends	2,0	1,7	2,7	3,0
's middags	1,0	0,8	-	-
's avonds	85,7	84,7	82,3	85,9
na middernacht	11,2	12,7	15,0	11,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
n =	98	118	113	99

De hele Mandelabrug en de toegang/roltrappen in Driemanspolder en Rokkeveen worden genoemd als plekken waar men zich dan niet veilig voelde.

tabel 13 *op welke plek(ken) niet veilig gevoeld de afgelopen 12 maanden (in %) (men mocht meer antwoorden geven)*

	2004	2006	2008	2010
hele Mandelabrug	29,3	41,8	35,2	35,1
toegang/roltrappen Driemanspolder	53,5	29,7	28,8	42,0
toegang/roltrappen Rokkeveen	55,6	25,3	31,2	42,0
het loop- en fietspad	6,1	5,5	12,0	7,6
de zone rond het winkeltje	37,4	15,4	10,4	9,2
voorplein Driemanspolder	0,0	6,6	3,2	6,9
voorplein Rokkeveen	2,0	9,9	0,8	10,7
perrons	9,1	6,6	7,2	9,2
n =	99	91	125	131

Het blijkt dat het gevoel van onveiligheid, voor bijna 80% van degenen die zich onveilig voelen, wordt veroorzaakt door hangjongeren.

tabel 14 *belangrijkste redenen om zich onveilig te voelen op de Nelson Mandelabrug (in %) (meerdere antwoorden mogelijk)*

Hangjongeren	79,4%
Eenzaamheid/stilte	9,2%
Lift/roltrappen die stilstaan	5,3%
Donker/griezelig 's avonds	4,6%
n =	131

2.4 De effecten van het cameratoezicht

Aan de respondenten is gevraagd of zij bekend zijn met het cameratoezicht op en rondom de Nelson Mandelabrug. Na een daling tussen 2004 en 2008 lijkt de bekendheid van het cameratoezicht weer toegenomen te zijn. Toch is nog steeds 16% van de respondenten onbekend met het cameratoezicht.

tabel 15 *bekendheid cameratoezicht (in %)*

	2004	2006	2008	2010
Ja, ben hier mee bekend	83,9	80,1	78,7	81,9
ja, maar was het vergeten	6,6	7,9	4,2	2,5
Nee, ben hier niet mee bekend	9,5	12,0	17,1	15,6
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
n =	423	458	549	558

Uit de volgende tabel blijkt dat steeds meer respondenten die op de hoogte zijn van het cameratoezicht op de Mandelabrug, er van overtuigd zijn dat cameratoezicht op de Mandelabrug het gevoel van veiligheid vergroot. (van 35% in 2004 tot 58% in 2010).

tabel 16 *verandering van het gevoel van veiligheid door cameratoezicht op de Mandelabrug (in %)*

	2004	2006	2008	2010
veiligheidsgevoel wordt groter	35,4	36,0	43,3	57,6
veiligheidsgevoel wordt kleiner	0,5	1,2	1,8	0,6
maakt niet uit	62,5	56,2	53,6	40,7
weet niet	1,0	6,5	1,3	1,1
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
n =	384	402	453	467

Meer dan tweederde van de ondervraagden is van mening dat het cameratoezicht op de Nelson Mandelabrug helpt om criminaliteit en hinderlijk gedrag terug te dringen. Eén op de vijf respondenten is het daar niet mee eens.

tabel 17 *effect op crimineel of hinderlijk gedrag door cameratoezicht op de Mandelabrug (in %)*

	2004	2006	2008	2010
ja	69,2	54,7	63,0	69,1
nee	15,4	26,6	24,5	19,7
weet niet	15,4	18,7	12,5	11,1
totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
n =	423	455	543	557

2.5 Cameratoezicht elders in Zoetermeer

Van de respondenten noemt 40% andere plekken in Zoetermeer die in aanmerking komen voor cameratoezicht. Het meest genoemd worden tunnels, stations, het Stadshart en winkelcentra als plekken om camera's op te hangen.

tabel 18 *aantal respondenten dat andere plekken in Zoetermeer noemt die in aanmerking komen voor cameratoezicht (in %)*

	2004	2006	2008	2010
Ja	34,9	32,4	44,3	39,7
Nee	65,1	67,6	55,7	60,3
totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
n =	416	457	533	558

tabel 19 *andere plekken die in aanmerking komen voor cameratoezicht (in %)*

ik ken geen plekken die in aanmerking komen	60,3
tunnels (algemeen en specifiek)	13,4
bruggen/viaducten (algemeen en specifiek)	1,2
stations (algemeen en specifiek)	5,3
centrum/stadshart	5,9
winkelcentra (algemeen en specifiek)	3,2
Overig	10,7
Totaal	100,0
n =	558

2.6 De meetfactor

Het percentage respondenten dat zich de afgelopen twaalf maanden weleens onveilig heeft gevoeld op de Nelson Mandelabrug geldt niet langer meer als meetfactor voor de Programmabegroting. Het is wel interessant om te zien hoe de veiligheidsbeleving zich in de tijd heeft ontwikkeld.

Als gekeken wordt naar de ongewogen cijfers dan ligt het aantal respondenten dat zich in 2010, niet altijd of nooit veilig voelt op de Nelson Mandelabrug, met 23,2% op (vrijwel) hetzelfde niveau als in 2008 en 2004.

tabel 20 *gevoel van veiligheid op de Nelson Mandelabrug (in %) (ongewogen resultaten)*

	2004	2006	2008	2010
ja, altijd	74,3	68,4	74,4	76,3
nee, niet altijd	21,9	25,8	19,6	22,5
nee, nooit	1,4	1,8	3,7	0,7
weet niet	2,4	4,0	2,2	0,5
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
n =	424	458	535	556

Om te kunnen zien hoe de veiligheid in 2010 wordt beleefd ten opzichte van 2004 is herweging van het bestand nodig op basis van leeftijd, geslacht en woonplek (zie bijlage 2).

Na de herweging blijkt dat er in de tijd een daling is waar te nemen in het percentage mensen dat zich niet altijd of nooit veilig voelt op de Nelson Mandelabrug. In 2004 was dat nog 23,3%, in 2010 is dat gedaald naar 17,8%.

tabel 21 *gevoel van veiligheid op de Nelson Mandelabrug (in %) (gewogen resultaten)*

	2004	2006	2008	2010
ja, altijd	74,3	70,6	76,2	81,8
nee, niet altijd	21,9	19,2	16,6	17,5
nee, nooit	1,4	2,4	3,9	0,3
weet niet	2,4	7,8	3,3	0,4
totaal	100,0	100,0	100,0	100,0

Bijlage I: vragenlijst

vragenlijst Nelson Mandelabrug (van 25 t/m 28 mei en 5 t/m 7 juni 2010)

enquêteur:

datum: -

tijdstip: : uur

respondent: man vrouw

Goedemiddag / goedenavond,
Mag ik u namens de gemeente Zoetermeer enkele vragen stellen?
De vragen gaan over uw gevoel van veiligheid op deze overdekte overgang (de Nelson Mandelabrug).
Het gesprek duurt ongeveer vier minuten.

1. Waarom bent u op dit moment op de Nelson Mandelabrug: bent u onderweg van of naar het openbaar vervoer of steekt u over van het ene stadsdeel naar het andere?

- 1. openbaar vervoer
- 2. oversteken
- 3. andere reden

2. Het weekend duurt van vrijdag (na de avondspits) tot zondagavond laat. Hoe vaak komt u in een gemiddeld weekend op de Mandelabrug?

- 1. nooit
- 2. nul tot één keer (gemiddeld)
- 3. meer dan één keer, namelijk keer (*getal invullen*)

3. De werkweek duurt van maandagochtend tot en met de avondspits van vrijdag. Hoe vaak komt u in een normale werkweek op de Mandelabrug?

- 1. nooit
- 2. nul tot één keer gemiddeld
- 3. meer dan één keer, namelijk keer (*getal invullen*)

4. Bent u in de afgelopen twaalf maanden wel eens na negen uur 's avonds op de Mandelabrug geweest?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

De volgende vragen gaan over uw gevoel van veiligheid of onveiligheid op de Nelson Mandelabrug. Voor de duidelijkheid: het gaat niet over mogelijke ongelukken door gladde tegels of iets dergelijks, maar over sociale veiligheid.

5. Heeft u zich in de afgelopen twaalf maanden altijd veilig gevoeld op de Mandelabrug?

- 1. ja, altijd ➔ *ga verder met vraag 9*
- 2. nee, niet altijd
- 3. nee, nooit
- 4. weet niet ➔ *ga verder met vraag 9*

6. Op wat voor tijdstippen heeft u zich dan onveilig gevoeld?

De weekdays oplezen (onderstaand in de eerste kolom), de tijdstippen niet.

	's ochtends	's middags	's avonds	na midder-nacht
op ma t/m do	☐	☐	☐	☐
op vrijdag	☐	☐	☐	☐
op zaterdag	☐	☐	☐	☐
op zondag	☐	☐	☐	☐

(eventuele aanvulling, bijvoorbeeld: "winter" / "na donker" / "als het rustig is"):

.....

7. Op welke plek of plekken op de Mandelabrug heeft u zich dan onveilig gevoeld in de laatste twaalf maanden? (antwoorden niet oplezen; meer dan één antwoord mogelijk)

- 1. de hele Mandelabrug
- 2. toegang / roltrappen Driemanspolder
- 3. toegang / roltrappen Rokkeveen
- 4. het loop- en fietspad
- 5. de zone rond het winkeltje
- 6. voorplein Driemanspolder
- 7. voorplein Rokkeveen
- 8. perrons
- 9. andere antwoorden

8. Kunt u in een paar woorden aangeven waardoor uw gevoel van onveiligheid werd veroorzaakt? (het antwoord zo nodig samenvatten en ter bevestiging aan de ondervraagde voorleggen)

.....

9. Wist u dat er cameratoezicht is op de Mandelabrug?

- 1. ja
- 2. ja (nu herinner ik het mij weer)
- 3. nee ➔ *ga verder met vraag 11*

10. Wat betekent de aanwezigheid van camera's op de Mandelabrug voor uw gevoel van veiligheid? Wordt de veiligheid voor uw gevoel groter, kleiner of maakt het niet uit?

- 1. veiligheidsgevoel wordt groter
- 2. veiligheidsgevoel wordt kleiner
- 3. maakt niet uit
- 4. weet niet

11. Denkt u dat de camera's criminaliteit en hinderlijk gedrag op de Mandelabrug helpen terugdringen?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

12. Is er een andere plek of zijn er andere plekken in Zoetermeer die volgens u in aanmerking komen voor cameratoezicht? En zo ja, welke?

- 1. nee
- 2. ja, namelijk:

13. Mag ik vragen naar uw leeftijd?

..... jaar

14. Woont u in Zoetermeer of woont u elders?

- 1. in Zoetermeer ➔ *ga naar vraag 15*
- 2. elders ➔ *afroeden*

15. Woont u in Rokkeveen of woont u in een andere wijk?

- 1. in Rokkeveen
- 2. in een andere wijk

Dit was de laatste vraag; hartelijk dank voor uw medewerking.

Bijlage II: herweging

Door toepassing van weegfactoren op de dataset van het onderzoek uit 2010 wordt (bij benadering) bewerkstelligd dat de verdeling van de respons over de combinatie van woonplek, leeftijd en sekse gelijk is aan die van eerdere jaren.

Voorbeeld: na weging is het percentage mannen van 25 t/m 39 jaar uit Rokkeveen voor 2010 gelijk aan dat in 2004.

Door herweging voorkom je dat groepen respondenten die in het ene jaar wellicht oververtegenwoordigd zijn (bijvoorbeeld de groep 25 t/m 39 jaar) de resultaten sterk beïnvloeden.

woonplek	leeftijd (jaar)	sekse	aantal respondenten		Gewicht (afgerond)
			2004	2010	
Rokkeveen	15-24	man	21	50	0,42
		vrouw	31	78	0,40
	25-39	man	12	10	1,20
		vrouw	7	15	0,47
	≥ 40	man	19	61	0,31
		vrouw	20	52	0,38
andere wijk	15-24	man	16	33	0,48
		vrouw	11	31	0,35
	25-39	man	68	29	2,34
		vrouw	36	19	1,89
	≥ 40	man	36	48	0,75
		vrouw	16	55	0,20
buiten Zoetermeer	15-24	man	9	11	0,82
		vrouw	13	12	1,08
	25-39	man	32	9	3,56
		vrouw	21	7	3,00
	≥ 40	man	27	15	1,80
		vrouw	8	15	0,53
Restgroep			21	8	2,63
Totaal			424	558	

vaststelling weegfactoren t.b.v. herberekening percentage respondenten dat zich de afgelopen twaalf maanden weleens onveilig heeft gevoeld op de Nelson Mandelabrug